

Stropersbos

LIFE-krant 3
november 2009

Beste lezer

Het Stropersbos heeft de afgelopen jaren een serieuze facelift ondergaan!

Monotoon bos heeft plaats gemaakt voor een gevarieerd halfopen landschap, er zijn nieuwe kansen geboden voor heideontwikkeling en de ontwikkeling van elzenbroekbossen en de recreatieve infrastructuur is merkbaar verbeterd.

Wanneer je dit krantje leest, zijn de werkzaamheden zo goed als afgerond. De rust in Stropersbos kan weer volledig terugkeren en de natuur kan haar volle gang gaan!

We nodigen je uit om het gebied te verkennen en getuige te zijn van al het moois.

In deze derde editie van de LIFE-krant focussen we op recreatie en het gebied na de werken. Je vindt hier ook wat meer uitleg over de laatste fase van de werken en we gaan dieper in op het waarom van enkele maatregelen.

Uiteraard laten we het einde van dit LIFE-project niet ongemerkt voorbijgaan! Op 15 november 2009 wordt iedereen verwacht aan de nieuwe gebiedstoegang 't Kalf voor een heus slot-evenement.

Het programma vind je hiernaast. —>

Welkom
op het slot-
evenement in
Stropers

Programma slotevenement 15 november 2009

Iedereen is welkom op **zondag 15 november 2009 vanaf 13u30** op het kerkplein en de gebiedstoegang van 't Kalf aan de Zavelstraat (Sint-Gillis-Waas) waar infostandjes aanwezig zullen zijn en een drankje wordt aangeboden.

Programma:

- **13u30** Verwelkoming en opening van de gebiedstoegang 't Kalf
- Tussen **13u30 en 15u** Start geanimeerde Koningswoudwandeling met op verschillende plaatsen korte toneeltjes + bezoek aan de herder
- Om **13u45, 14u en 14u30** Start wandeling begeleid door natuurgidsen
- Tussen **13u45 en 14u30** Inspelen speelzone

Zin om mee te spelen? Kom dan om 13u30 naar de gebiedstoegang 't Kalf.

Tot dan!

Meer weten?

Voor verdere informatie over het project kan je terecht op de website www.stropersbos.be. Je vindt er naast een uitgebreide beschrijving van het project ook enkele leuke anekdotes en foto's. Neem gerust een kijkje!

LIFE en natuurinrichting hand in hand

Het Stropersbos is erkend als habitatrictlijngebied. Daarom kwam het project in aanmerking voor Europese financiële steun. Dit betekende een belangrijke versterking van het lopende natuurinrichtingsproject. Zonder Europese steun was de realisatie van dit project zo goed als onmogelijk.

Dankzij LIFE werd in de eerste plaats een goede uitgangssituatie gecreëerd voor de op Europees vlak waardevolle heidevegetaties en elzenbroekbossen. De extra aspecten van het LIFE-project hebben ongetwijfeld bijgedragen tot de verdere verspreiding van de kennis over het gebied. Bovendien kon er diepgaander en langduriger worden gecommuniceerd naar het brede publiek.

Stropersbos

Na de ingrijpende boswerken werd het Stropersbos van de nodige recreatieve infrastructuur voorzien. Dit prachtige gebied mag immers gezien worden! Daarom werd het Stropersbos toegankelijker en aangenamer gemaakt voor de recreant. Ook enkele eenmalige natuurtechnische ingrepen zullen de verdere ontwikkeling van het bos op het goede spoor zetten. Hieronder worden de belangrijkste maatregelen in beeld gebracht.

Infrastructuurwerken... de kers op de taart

Inrichtingsmaatregelen

Het laarzenpad wordt gemaaid.

Geotextiel, een laag porfier en een laagje grond verbeteren de paden.

Zicht op het laarzenpad.

Genieten langs de recreatieve paden

Enkele routes leiden de recreant langs een gevarieerd landschap met heischrale graslanden, vochtige elzenbroekbossen, het dynamische landschap in het zuiden en de gereconstrueerde wal langs de Linie. In het kerngebied wordt voornamelijk de kaart getrokken van de wandelaar. Er werd een avontuurlijk laarzenpad aangelegd, er is plaats om te struinen en een leuke brochure leidt je langs enkele aangeduide wandelroutes. Een pad van het fort Sint-Jan tot aan de Linie geeft ook aan personen met een beperkte mobiliteit de mogelijkheid om te genieten van het landschap. Langs de wandelpaden verschaffen infoborden meer uitleg over het gebied.

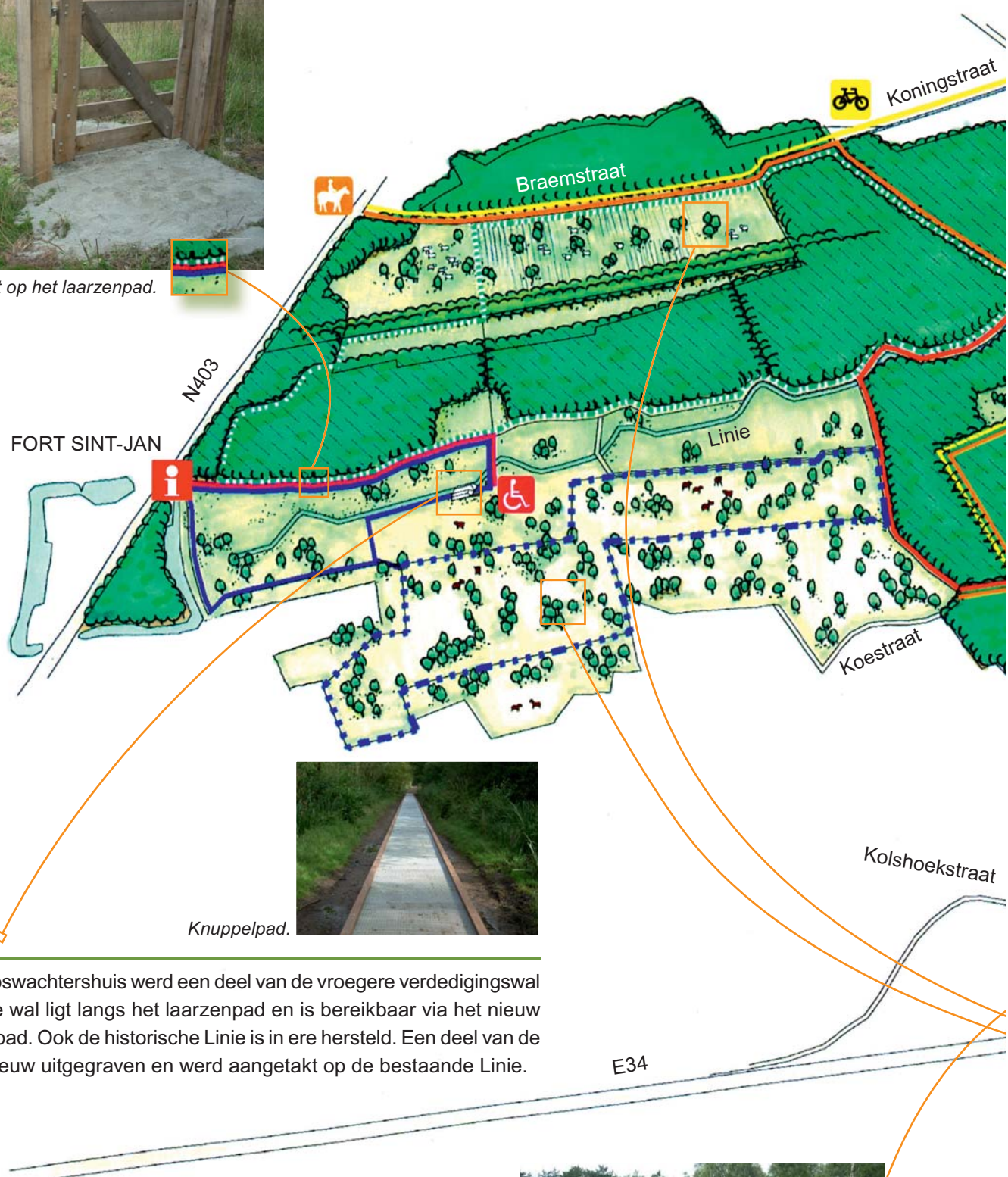
Voor fietsers werd een verbinding gecreëerd tussen de spoorwegbedding en de Koestraat. Via de Braemstraat en de Koningstraat wordt de Klinge verbonden met de Stropersstraat. De Liniedreef is niet meer toegankelijk voor fietsers gezien de combinatie met het mindervalidenpad. Mountainbikers kunnen de voor hen uitgestippelde routes volgen. Ruiters kunnen het bos doorkruisen via de Braemstraat, de Stropersstraat en de St.-Pietersnieuwstraat.

Visualisatie van de oude verdedigingswal.

Terug in de tijd

Ter hoogte van het boswachtershuis werd een deel van de vroegere verdedigingswal gevisualiseerd. Deze wal ligt langs het laarzenpad en is bereikbaar via het nieuw aangelegde knuppelpad. Ook de historische Linie is in ere hersteld. Een deel van de oude loop werd opnieuw uitgegraven en werd aangetakt op de bestaande Linie.

Knuppelpad.

Spelen met natuur, natuurontwikkeling langs de E34

De vroegere visvijver aan de E34 en de vijvers in het zuidoosten (aansluitend bij de speelzone) kregen samen met hun omgeving een grondige opknapbeurt. Het schiereiland werd afgegraven tot op plasdras niveau waardoor een waardevolle moeraszone meer natuurlijke variatie zal brengen. Plaatselijk werden ook enkele oevers zacht hellend gemaakt om een meer natuurlijke situatie te creëren.

De plas-dras krijgt vorm.

Meer natuurlijke oevers.

De gebiedstoegang Fort Sint-Jan onder handen genomen.

De poorten van het Stropersbos

Drie gebiedstoegangen vormen het startpunt voor verschillende wandeltochten. Naast de ingang Fort Sint-Jan werden twee kleinere toegangen ingericht ter hoogte van de Klinge en 't Kalf. De drie ingangen werden uitgerust met een fietsenstalling, een picknicktafel en infoborden, die net zoals op andere plaatsen in het bos, de recreant wegwijzen maken in het gebied.

Vistrappen in opbouw.

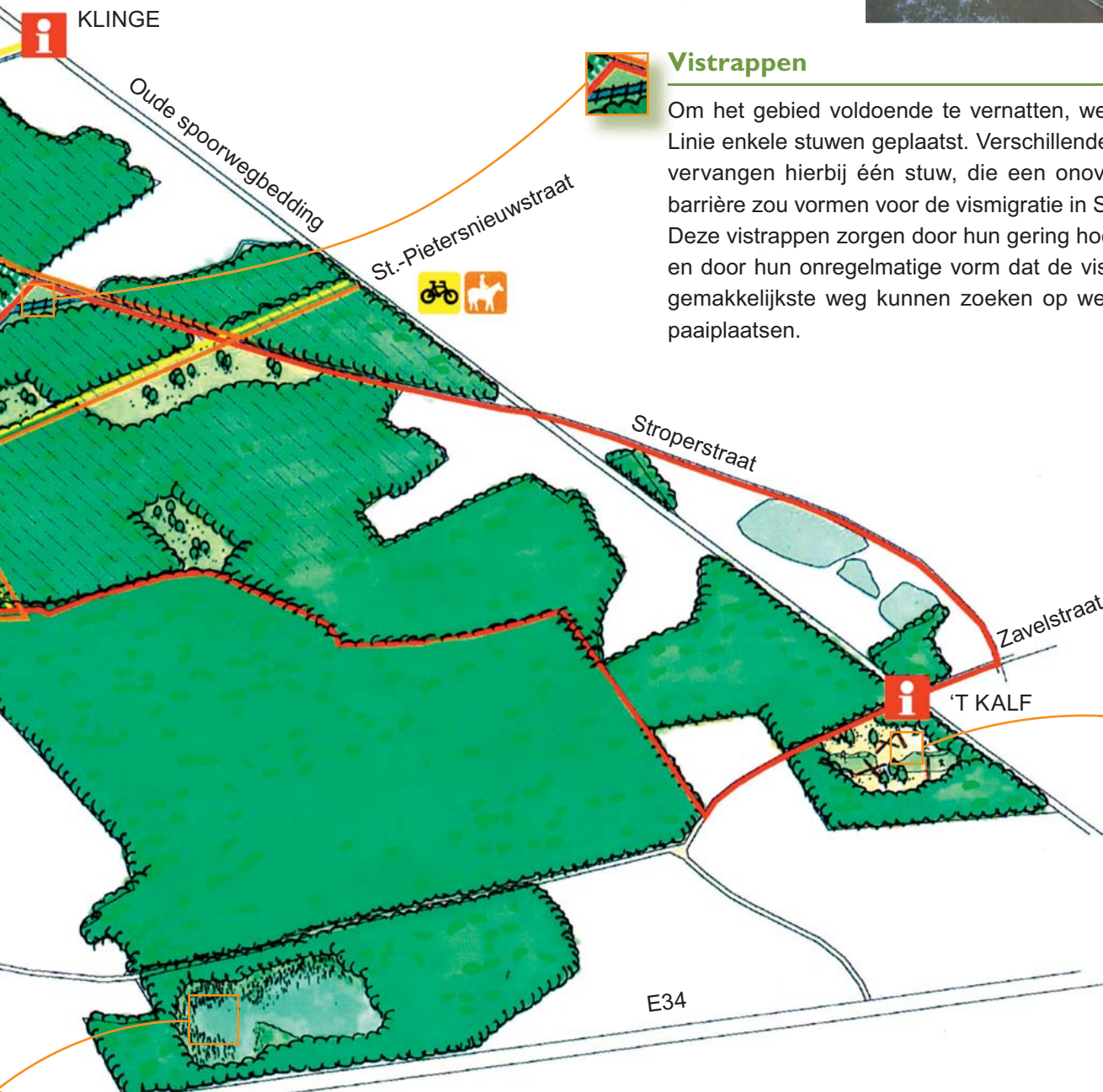

Meer water voor meer variatie

Om de typische kwelvegetaties opnieuw een kans te geven, zal het grondwaterpeil naar het oorspronkelijke niveau worden terug gebracht door middel van opstuwing. Hiervoor werden enkele stuwen en verschillende gronddammetjes geplaatst, die het water langer in het gebied zullen houden. Alle stuwen en gronddammen zijn regelbaar, waardoor het gebied gefaseerd kan worden vernat. Op die manier zullen ook de typische broekbossen zich verder kunnen ontwikkelen.

Afgewerkte vistrappen.

Vistrappen

Om het gebied voldoende te vernatten, werden op de Linie enkele stuwen geplaatst. Verschillende vistrappen vervangen hierbij één stuw, die een onoverkomelijke barrière zou vormen voor de vismigratie in Stropersbos. Deze vistrappen zorgen door hun geringe hoogteverschil en door hun onregelmatige vorm dat de vissen zelf de gemakkelijkste weg kunnen zoeken op weg naar hun paaiplassen.

Ravotten in het speelbos

Ter hoogte van de gebiedstoegang 't Kalf werd een speelbos aangelegd. Het bos is meer open gemaakt en enkele heuvels en grote boomstammen vormen hier natuurlijke speelelementen. Met het achtergelaten sprokkelhout kan worden geravot en kunnen kampen worden gebouwd.

Natuurlijke speelelementen in de speelzone.

Gallowayrunderen.

Viervoeters helpen een handje

Een uitgekiend beheer is van groot belang voor een mooie ontwikkeling van het gebied. Daarom werden twee grote begrazingsblokken ingericht.

In het zuidelijk begrazingsblok zorgen Gallowayrunderen en andere grote grazers voor een natuurlijke dynamiek. In het noordelijk begrazingsblok helpt een grote kudde schapen jaarlijks een handje mee aan het beheer van de heischrale graslanden en grazen er jaarrond een aantal grotere grazers.

Verschiede klaphekjes geven de wandelaar toegang tot de begrazingsblokken.

Een beknopte handleiding voor de recreant

De **groene wandellus** (4 km) voert je langs de heischrale graslanden in het noordelijk begrazingsblok, de permanent vochtige elzenbroekbossen, het dynamische landschap in het zuidelijk begrazingsblok en de cultuurhistorische Linie.

De **rode wandellus** (4 km) start aan 't Kalf en voert je langs het zuidoosten van het gebied. Hier worden de grove denbestanden geleidelijk omgevormd tot vochtig gemengd loofbos met open plekken en wandel je langs het zuidelijk begrazingsblok. Je kan de rode en groene lus ook gemakkelijk combineren.

Langs het **blauwe laarzenpad** (4 km) maak je pas echt kennis met de dynamische bomenrijke

vegetatie in het zuidelijk begrazingsblok. Neem de naam gerust letterlijk, laarzen zijn een must. Dit pad kan je gemakkelijk combineren met de rode wandellus. Door het volgen van het lichtblauwe pad (1 km) kan je kort kennis maken met het zuidelijk begrazingsblok en de gereconstrueerde wal langs de Linie.

Andersvaliden kunnen de **paarse route** (1 km) volgen tot aan het zuidelijk begrazingsblok en de gereconstrueerde wal langs de Linie.

Ruiters kunnen terecht op de twee verbindingroutes.

Ook fietsers zijn welkom op de geselecteerde paden.

Onbekend is onbemind?

Het is niet altijd evident om een reeds jaren onaangeroerd gebied, dat verschillende mensen nauw aan het hart ligt, in een mum van tijd om te vormen tot een 'nieuw' landschap. Het is dan ook volkomen normaal dat vaak een pak vragen rijzen over bepaalde ingrepen.

Zoals je kon lezen in deze krant en zoals vele mensen reeds met hun eigen ogen hebben gezien, heeft het Stropersbos een grondige metamorfose ondergaan. Enkele, vaak ingrijpende maatregelen vragen toch nog om enige verduidelijking.

Waarom mag ik niet overal wandelen, fietsen of paardrijden?

De recreatie in het gebied werd heel bewust afgewogen. De waardevolste natuur is immers vaak ook de kwetsbaarste. Gemotoriseerd verkeer zorgt dan ook voor te veel verstoring. In het kader van de verschillende inrichtingsmaatregelen, de beoogde natuurwaarden en de belevingswaarde moet het recreatief gebruik in het bos min of meer worden gekanaliseerd. Wandelaars, fietsers, andersvaliden en ruiters zonder gespan krijgen wel allemaal hun eigen ruimte in het gebied. Omdat niemand het leuk vindt om van zijn sokken te worden gereden, krijgt een weg hoogstens twee verschillende functies. Te veel recreatievormen op één weg zorgen immers al snel voor onveilige situaties. Nu kunnen fietsers zonder risico's doorrijden, ruiters kunnen al eens draven en wandelaars hoeven hun kinderen niet angstvallig bij de hand te houden.

Op de kaart in het midden van deze krant vind je een overzicht van waar elke vorm van recreatie zijn plekje krijgt.

Waarom worden toegangen van slagbomen voorzien?

Het Stropersbos is bestemd voor zacht recreatief gebruik. Om de rijke fauna en flora te beschermen en de recreant in alle rust te laten genieten van het bos, moeten de slagbomen het gemotoriseerd verkeer uit het gebied weren. Naast de slagbomen is ruimte gelaten voor fiets- en ruiterverkeer op de bestemde paden.

Waarom is slechts beperkte recreatie in de begrazingsblokken toegelaten?

In de begrazingsblokken wordt het beheer voornamelijk gevoerd door schapen of runderen. De grazers zijn zeer gemoedelijke dieren, maar vaak stressgevoelig. Om de dieren zo weinig mogelijk te verstoren en ze in alle rust hun werk te laten doen, kan je in deze zones daarom enkel wandelen. Honden zijn niet toegelaten, ook niet aan de leiband. Het is ook belangrijk om de dieren niet te voederen. Anders worden ze te gewoon aan mensen en worden ze te opdringerig.

Waarom is op een zo ingrijpende manier bos gekapt?

Bos kappen terwijl Vlaanderen smeekt om meer bos? Te gek voor woorden!

Voor de start van de werken is grondig bestudeerd welke stukken bos konden worden omgevormd tot een waardevoller habitat. Tegelijk werden zones aangeduid waar het om te vormen bos gecompenseerd kon worden. De gekapte bossen waren stuk voor stuk monotone, donkere naaldhoutbestanden, arm aan fauna en flora en naar belevingswaarde toe niet interessant. Met de aanwezige natuurlijke potenties voor heide- en broekbosontwikkeling was de keuze snel gemaakt! Met resultaat, de heide komt hier en daar reeds piepen en enkele beoogde doelsoorten werden reeds opgemerkt in het gebied. Benieuwd wat de natuur de komende jaren nog in petto heeft!

Vernatting? Voor niks nodig?

De kwel, grondwater dat onder druk uit de bodem komt, is aanzienlijk verminderd in het gebied. Vooral in de zomer zakt het grondwater te laag weg waardoor de typische kwelvegetaties sterk achteruit gaan. Een te laag waterpeil remt bovendien ook de ontwikkeling van elzenbroekbos in het gebied. Het grondwaterpeil wordt daarom de komende jaren naar het oorspronkelijke niveau teruggebracht met een maximum effect voor de natuur en een minimum aan overlast voor het omliggende gebied.

Om het comfort van de recreant te verzekeren, werden de paden verhoogd en heraangelegd. De kwaliteit van de paden in Stropersbos liet de laatste jaren immers te wensen over. In combinatie met de opstuwung van het waterpeil in het kader van habitatherstel zou dit de situatie zeker niet ten goede komen. Op zeer natte plekken werd een houten knuppelpad voorzien.

Hoe zal het gebied in de toekomst verder ontwikkelen en worden beheerd?

De werken in Stropersbos zijn zo goed als afgerond. Wat nu? Voor het volledige gebied is een uitgebreid bosbeheerplan opgesteld. Het Agentschap voor Natuur en Bos zal de doelstellingen die dit plan beoogt, zo goed mogelijk proberen te realiseren. Het Agentschap beschikt over een boswachter en een ervaren team die samen het beheer voor hun rekening zullen nemen. Hiervoor zullen ze een handje worden geholpen door de grazers in het gebied.

Samenwerking

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) coördineert het LIFE-project en volgt in overleg met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) het natuurinrichtingsproject op. Heb je nog vragen over het natuurinrichtingsproject dan kan je rechtstreeks contact opnemen met het projectteam via het contactformulier op de website www.stropersbos.be of via info@stropersbos.be. Ook via info@vlm.be of ovl.anb@vlaanderen.be krijg je zeker antwoord op je vraag.

Vlaamse Landmaatschappij Oost-Vlaanderen

Ganzendries 149, 9000 Gent
<http://www.vlm.be>

- Inge Vermeulen, 09 248 55 77
info@stropersbos.be
- Els Seghers, 09 244 85 03
els.seghers@vlm.be

Agentschap voor Natuur en Bos

buitendienst Oost-Vlaanderen
Gebroeders Van Eyckstraat 2-6, 9000 Gent
<http://www.natuurenbos.be>

Ann De Grande, 09 265 46 86
ann.degrande@lne.vlaanderen.be

Gemeente Sint-Gillis-Waas

<http://www.sint-gillis-waas.be>

Gemeente Stekene

<http://www.stekene.be>

De provincie Oost-vlaanderen

<http://www.oost-vlaanderen.be>

Natuurpunt Waasland Noord

<http://www.panneweel.be> en <http://www.natuurpunt.be>

Website

Voor verdere informatie over het project kan je terecht op de website www.stropersbos.be. Je vindt er naast een uitgebreide beschrijving van het project, impressies van de werkzaamheden, leuke anekdotes en fotoverslagen. Neem gerust een kijkje!

Colofon

- Oplage: 17.000 exemplaren
- Grafische vormgeving: VLM
- Verantwoordelijke uitgever: ir. Toon Denys, gedelegeerd bestuurder VLM, Gulden-Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Nog vragen over het project?

Dan kan je steeds terecht bij VLM:
Inge Vermeulen; inge.vermeulen@vlm.be
of info@vlm.be of info@stropersbos.be

ANB: Ann De Grande
ann.degrande@lne.vlaanderen.be
of ovl.anb@vlaanderen.be